

**DANISH HEALTH
AUTHORITY**

DSA Norwegian Radiation
and Nuclear Safety Authority

**Strål
säkerhets
myndigheten**

Swedish Radiation Safety Authority

stuk
RADIATION AND NUCLEAR
SAFETY AUTHORITY

GEISLAVARNIR RÍKISINS
ICELANDIC RADIATION SAFETY AUTHORITY

De nordiska strålsäkerhetsmyndigheterna avråder från användning av solarier

Använd inte solarier. Det finns en bevisad risk för hudcancer till följd av användning av solarier, och det finns ingen trygg nedre gräns för exponering för UV-strålning från solarier.

Bakgrund till utlåtandet

Ultraviolett strålning (UV-strålning) från solarier gör huden mörkare, men ökar också risken för utveckling av hudcancer. Redan 2005 avrådde strålsäkerhetsmyndigheterna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige gemensamt från användning av solarier på grund av hälsoriskerna. Alla nordiska länder reglerar solarier i fråga om tekniska krav och gränser för strålning. I likhet med många andra europeiska länder tillämpar Island, Finland, Norge och Sverige en åldersgräns på 18 år i syfte att minska risken för cancer bland befolkningen. Mot bakgrund av den bevisade risken för hudcancer vid användning av solarier bekräftar de nordiska strålsäkerhetsmyndigheterna nu sin tidigare avrådan från att använda sådana apparater för konstgjord solbränna.

Bevisad risk för hudcancer vid användning av solarier

Åren 2009 och 2012 gick International Agency for Research on Cancer (IARC) igenom alla bevis gällande cancerframkallande effekter av UV-strålning från solarier och klassificerade användning av UV-strålande apparater för framkallande av solbränna som cancerframkallande för människor (Grupp 1). År 2016 gick den vetenskapliga kommittén för hälso- och miljörisker och nya risker (SCHEER) på uppdrag av Europeiska kommissionen igenom de senaste bevisen i syfte att uppdatera sina befintliga synpunkter på de biologiska effekterna av solarier. SCHEER drog slutsatsen att UV-strålning, som utstrålas av solen och solarier, är en komplett carcinogen, eftersom den fungerar som både initiator och promotor. Det finns starka bevis för att exponering för UV-strålning orsakar melanom och skivepitelcancer hos personer i alla åldrar, och att risken för cancer är större om den första exponeringen skett vid en yngre ålder. Det finns också vissa bevis som tyder på att UV-exponering ökar risken för basaliom

och ögonmelanom. De negativa effekterna är också större än eventuella positiva effekter av solarieanvändning. Det finns ingen orsak att använda solarier för att framkalla produktion av D-vitamin i huden, eftersom alternativa källor till D-vitamin är lättillgängliga. Slutligen finns det inget tröskelvärde för någon parameter för dosen av UV-strålning eller för den bestrålningstid som krävs för att framkalla hudcancer. Med andra ord finns ingen trygg nedre gräns för exponering för UV-strålning från solarier. Studier som publicerats efter 2016 ger ytterligare stöd för de tidigare bevisen för ett orsakssamband mellan solarieanvändning och melanom, vilket en översikt sammanställd av Suppa och Gandini visar. År 2017 publicerade Världshälsoorganisationen WHO ett häfte riktat till beslutsfattare, som sammanfattar olika förebyggande åtgärder och tillsynsstrategier som kan användas för att minska de hälsorisker som användning av solarier medför. Rekommendationerna överensstämmer med Förenta nationernas mål för hållbar utveckling gällande hälsa och välbefinnande.

Referenser

- [1] Working Group on Risk of Skin Cancer and Exposure to Artificial Ultraviolet Light. Exposure to artificial UV radiation and skin cancer. Vol. 1. Lyon: International Agency for Research on Cancer; 2006. <http://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Working-Group-Reports/Exposure-To-Artificial-UV-Radiation-And-Skin-Cancer-2006> (15.03.2019)
- [2] IARC Working Group on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans. Radiation. IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans, No. 100D. Lyon (FR). International Agency for Research on Cancer; 2012. <https://monographs.iarc.fr/wp-content/uploads/2018/06/mono100D.pdf> (15.03.2019)
- [3] Vetenskapliga kommittén för hälso- och miljörisiker och nya risker. Opinion on biological effects of ultraviolet radiation relevant to health with particular reference to sunbeds for cosmetic purposes. Luxemburg: Europeiska kommissionen; 2016 https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/scientific_committees/scheer/docs/scheer_o_003.pdf (15.03.2019)
- [4] Suppa M, Gandini S. Sunbeds and melanoma risk: time to close the debate. *Curr Opin Oncol.* 2019 Mar;31(2):65-71. doi: 10.1097/CCO.0000000000000507
- [5] Artificial tanning devices. Public health interventions to manage sunbeds. Genève: Världshälsoorganisationen; 2017. Licens: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/255695/9789241512596-eng.pdf?sequence=1> (15.03.2019)